עשיו ג טוש"ע א"ח סימו

סב שיבוט סב מחם

שם סימן תקנהן: ג [מיי׳ שם הלכה יא

לה דה מיי׳ שם הלכה ו

סמג שם (טוש"ע שם

רולח ושמירת נפש הלכה

ח סמג עשין עט טור י״ד

סימן קטו:

לו ח מיי פ״ה מהלי

ה"ח סימן תקנב סעיף ו:

חוויות הלכה ט טוש"ע

מחגה. כלומר יליף טעמא מן חגה דהיינו ר"ח שנקרא חג כדאמרי"

לעיל (דף כט.) קרא עלי מועד י: הלכה כר"מ. דלפניו אסור ולאחריו

מותר: הלכה כרבן שמעון בן גמליאל. דאין איסור נוהג אלא באותה שבת: סרוייהו לקולא. כדמפרש ואזיל דבלפניו מוקי הלכה

כר"מ דלפניו ולא לאחריו ובאותה שבת אבל קודם אותה שבת אפילו

לפניו מותר: משם שעות ולמעה.

כלפי השחר: המפסיק בה. דשוב

אינו אוכל עוד מאותה סעודה

ואילך: ה"ג כילד ישנה א"ר יהודה

אם הוא רגיל כו': בעשרה. שהיו

סועדין עמו לכבודו: וחכ"ה ישנה.

אשני תבשילין קיימי (א) בשר ויין

ימעט: מליה. דג או בשר מליח דאין

בו טעם כל כך אחר ששהה שלשה

ימים במלח כדלקמן כי כשלמים

והנותר מבשר זבח השלמים וגו'י

טפי לא אשכחן דמקרי בשר: כל

שהוא משום ט' באב. כגון סעודה

המפסיק בה: כל שחינו משום ט"ב.

כגון סעודה המפסיק בה בתענית

לבור אי נמי סעודה שאינו מפסיק

בה: ה"ג ר' ישמעאל בר' יוסי אומר

משום אביו כל שעה שמותר לאכול

מותר לרחוץ ולא גרסינן בשר. כלומר

אפי׳ בשעת סעודה המפסיק מותר

לרחוץ הואיל ומותר לאכול: אסור

באכילה ובשתיה. הני אין נוהגין

באבל דקא חשיב נמי איסורים שנוהגין

בו לבד מהני דנהיגי באבל רחילה

סיכה ונעילה כו': ואסור לקרות

בתורה כו'. דכתיב בהוח משמחי

לב (ג): במקום שחינו רגיל לקרות.

דכיון דלא ידע אית ליה לערא:

עד כמה. הוי בשר גמור דלא הוי

בשר מליח כל זמן שהוא כשלמים שלא שהה במלחו אלא שני ימים

ולילה אחד כזמן אכילת שלמים. ולהכי

נקט כשלמים דבומן אכילת שלמים

אשכחן דאקרי בשר דכתיב (ויקרא ז)

ש והנותר מבשר זבח השלמים וגו׳

טפי לא אשכחן דמקרי בשר שהטעם

נפסל אחרי ב' וג' ימים: יין

מגתו. חדש ומתוק ואינו טוב

כיין ישן ומשלשל ומזיק: סוסס.

רותה: אין בו משום גילוי.

שאין נחש שותהו כי יברח מרתיחתו:

בין

רגיל לאכול צנון או מליח אחר סעודתו הרשות בידו תניא אידך כל שהוא

ל) כ"רוב לומטונטינטים ברי"ף וברא"ש דלא גרסי באכיל' ובשתי"ן, ב) [גירס' הרי"ף והרא"ש אינן בטילין אף אינו הוכא במהום וכו׳ בו משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב וע"ע טור א"ח ר"ס תקנד], ג) [סנהדרין ע.], ד) [ל"ל שהוא וכ"א בסנהדריו ע. וכו מוספתא תרומות פ"ו]. תושפעה ערונהם פייון, ו) [איכה א], ו) [ויקרא וולייל מבשר הובח], ח) [מהלים

הגהות הב"ח

יטו, ע) ול"ל ואם האכל יאכל

מבשר], י) [ע" ב"י בא"ח סי תקנא מה שתמה על

דברי מום׳ אלוז.

(h) רש"י ד"ה וחכ"א ישנה אשני תבשילין קיינני אבל בשר ויין: (ב) ד"ה מליח כו' כדלקמן הס"ד והשאר נמחק: (ג) ד"ה ואסור לקרות כו' משמחי לב המ״ל: (ד) תום׳ ד״ה ערנ כו׳ אם לא ישימו בו שומן

הגהות הגר"א

א] גמרא כל שעה שמותר לאכול (נשר) חז"מ (וכן מחקו רש"י וכן בתוספתא ליתא): [ב] שם ותינוקות של ב"ר אינן בטלין ר" יהודה כו'. כל"ל (וכ"ה ברי"ף ורא"ש ובא"ז וגירסתם בת"ק דברי ר"מ וכ"ד הפוסקים שפסקו כר" יהודה): [ג] תום' סד"ה ותרוייהו. (אבל היכא כו' עד טורח השבתו תח"מ

מוסף רש"י

. כל זמז שהוא כשלמים. שלא עבר עליו זמן אכילת שלמים, שני ימים ולילה מחד, עדיין בלחלחותו הוא ולא אקרי מליח ומשמח את הלב דכתיב (דברים כז) וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת, אלמא בר שמחה הוא, אבל בתר הכי הוי מליח ונחלף טעמו במלחו בגרון מחמת שהוא מחמין (שם). יין תוסס. יין חדש מגיתו עד שהוא מחמין להיות יין קרי ליה תוסס

רבינו נרשום

מחגה. מה חגה ח' ימים. כר"מ דאמר איז אסור אלא עד התענית, והלכה כרשב״ג דאין איסור אלא אותה שבת. והוא שלפני סעודה אחרונה שמקבל . עליו תענית. אבל בסעודה

ביר הנפהו. אתר בטפורה שאין ממסיק, כגון סעודה שאוכל קודם לכן, שעדיין יאכל אחריה. כל שהוא משום ת״ב. היינו ט׳ באב עצמו, כל שאינו משום ת״ב, שאר תעניות. קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות. לפי שמצטער. כל זמן שהוא כשלמים. שני ימים ולילה

. אחד, אינו אוכל בערב ת״ב, אבל אחר כן אוכל, שבטל מתורת בשר.

ועד הרויהן לקולא. כלומר תרוייהו כדר"מ דאמר מר"ח ועד התענית וכרשב"ג דאמר אינו אסור אלא אותה שבת בלבד הלכה כתרוייהו לקולא כלומר דאינו אסור אלא אותה שבת בלבד כרשב"ג ודוקא [עד] התענית אבל לאחר התענית מותר דהלכה

כר"מ דאמר דאינו אסור אלא עד התענית ואע"ג דשלחו משמיה דר' יוחנן דכלי פשתן מותר לכבס במועד מ"מ החמיר לנו מורינו רש"י לתת סדינין שלנו לכובס אותה שבוע שהיה בה ט"ב קודם התענית [ג] אבל היכא דחל ט"ב בה' בשבת מותר לכבם ולספר מחלות ואילך מפני כבוד השבת דאין להמתין עד ערב

שבת מפני טורח השבת ": ערב מ"ב לא יאכל אדם ב'

תבשילין. פירוש ב' תבשילין

תורה אור השלם פִּקוֹדֵי יְיֶ יְשְׁרִים מְשַׂמְחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה :מְאִירַת עֵינַיִם

רבינו חננאל

ואסיקנא. הלכתא (כר׳ יוחנן) כרב שמעון בן גמליאל דאמר אינו נוהג אלא אותה שבת בלבד בתוכה, והלכתא כר׳ מאיר דאמר עד התענית, אבל הלכתא כתרווייהו לקולא. תבשילין כו׳. ואפילו אורז ועדשים. אבל ואוכלו תכשיל אחד, בלבד שלא תבשיל אחד, בלבד שלא יהיה אותו תבשיל בשר. ואם הוא בשר בן ג' יום מותר, דא' כל בשר שאינו כשלמים בן שני ימים ולילה אחד. כדכתיב ביום וייז תוסס נמי. כגוז שנסחט אמר רב לא שנו ולאז יאכל אמו דביא שנו (יאן יאכי בשר ולא ישתה יין בערב ט' באב, משעה שיעברו שש שעות מז היום. כגוז שקבע סעודתו משעה שביעית ולמעלה, והגי מילי בסעודה לוכל עדייז פעם אחרת. או קודם שעה ששית מותר. 3) (מתשתא מיבררי) הני מילי פשוטות הן. רבן שמעון בן גמליאל אומר אם היה רגיל [לאכול] אחר סעודתו צנוז או מלח שהוא משום תשעה כאכ אסור לאכול בשר ולשתות לרחוץ, ואע"ג דתנינז נוהג גופו ביז בחמיז ביז בצונז ורגליו בחמין אסור בצונן מותר, הא גרסינן בפסחים ט׳ באב ליום הכיפורים וכר׳, מסייעו ליה לר׳

ר"ל בשתי קדירות כגון שקורין העולם אכלנו ב' מינים שקורין מיישו"ן אבל אין לאסור לאכול תבשיל שעושין מבללים ומגבינה ומבילים דאע"ג דאין רגילין העולם לאכול בללים חיין כדחמר בעירובין (ד' כט.) אכל בצל והשכים ומת וכו׳ שקשין לכל גופו של אדם כחרבות אעפ"כ מאחר שאין עושין מהם תבשיל בעלמו אם לא ישימו (ד) או שומן או שום דבר שנותן בהם טעם אינו קרוי תבשיל כדי לחסור הבינים שמשימין עמהם אבל מן גבינה המבושל בקדירה אין חששא לאכול דכל דבר שהוא נאכל כמו שהוא חי כמו חלב כמו גבינה כמו תפוחים אין בהם תורת בשול כלל וכלל: ראם חיה רגיד לסעוד בעשרה יםעוד בחמשה. נריך למעט בכנודו: **ואט"ג** דקאמר הש"ם דבשר מליח מותר כל זמן שאינו בשלמים. כלומר שענר יותר מב' ימים משחיטתו אפ"ה לדידן אסור לאכול בשר אפי׳ מלוח מזמן מרובה כיון דאנו רגילים לאכול בשר מליח וכן לריך למעט בשתייתו שאם היה רגיל לשתות עשרה כוסות משכר או ממשקה אחר לא ישתה כי אם חמשה ולריך לשנות מקומו שהוא רגיל לאכול בו כמו שהיה מנהגו של רבי יהודה בר׳

מחגה ומ"ד כל החדש כולו אסור מחדשה ומ"ד כל השבת כולה אסור משבתה אמר רבא הלכה כרשב"ג ואמר רבא הלכה כרבי מאיר ותרוייהו לקולא וצריכא דאי אשמועינן הלכה כר' מאיר הוה אמינא אפי' מר"ח קמ"ל הלכה כרשב"ג ואי אשמועינן הלכה כרשב"ג הוה אמינא אפילו לאחריו קמ"ל הלכה כרבי מאיר: ערב תשעה באב לא יאכל אדם ב' תבשילין כו': אמר רב יהודה לא שנו אלא משש שעות ולמעלה אבל משש שעות ולמטה מותר ואמר רב יהודה לא שנו אלא בסעודה המפסיק בה אבל בסעודה שאינו מפסיק בה מותר א ותרוייהו לקולא וצריכא דאי אשמעינז בסעודה המפסיק בה הוה אמינא אפי' משש שעות ולממה קמ"ל משש שעות ולמעלה ואי אשמעינן משש שעות ולמעלה הוה אמינא אפי' בסעודה שאינו מפסיק בה קמ"ל בסעודה המפסיק בה תניא כלישנא קמא תניא כלישנא בתרא תניא כלישנא בתרא הסועד ערב תשעה באב אם עתיד לסעוד סעודה אחרת מותר לאכול בשר ולשתות יין ואם לאו אסור לאכול בשר ולשתות יין תניא כלישנא קמא ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין לא יאכל בשר ולא ישתה יין רבן שמעון בן גמליאל אומר ישנה אמר רבי יהודה כיצד משנה אם היה רגיל לאכול שני תבשילין יאכל מין אחר ואם היה רגיל לסעוד בעשרה בני אדם םועד בחמשה היה רגיל לשתות עשרה כוסות שותה חמשה כוסות במה דברים אמורים משש שעות ולמעלה אבל משש שעות ולמטה מותר תניא אידך ערב תשעה באב לא יאכל אדם שני תבשילין לא יאכל בשר ולא ישתה יין דברי ר"מ וחכ"א ישנה וממעט בבשר וביין כיצד ממעט אם היה רגיל לאכול ליטרא בשר יאכל חצי ליטרא היה רגיל לשתות לוג יין ישתה חצי לוג יין ואם אינו רגיל כל עיקר אסור רשב"ג אומר אם היה

ולשתות יין ואסור לרחוץ ר' ישמעאל בר' יוםי אומר משום אביו כל שעה שמותר לאכול או בשר מותר לרחוץ ת"ר כל מצות הנוהגות באבל נוהגות במ' באב - אסור באכילה ובשתיה 6 ובסיכה ובנעילת הסנדל ובתשמיש המטה יואסור לקרות בתורה בנביאים ובכתובים ולשנות במשנה בתלמוד ובמדרש ובהלכות ובאגדות אבל קורא הוא במקום שאינו רגיל לקרות ושונה במקום שאינו רגיל לשנות וקורא בקינות באיוב ובדברים הרעים שבירמיה ותינוקות של בית רבן ^{9 בו}ב בטלין משום שנאמר י פקודי ה' ישרים משמחי לב ר' יהודה אומר אף אינו קורא במקום שאינו רגיל לקרות וְאינו שונה במקום שאינו רגיל לשנות אבל קורא הוא באיוב ובקינְות ובדברים הרעים שבירמיהו ותינוקות של בית רבן במלים בו משום שנאמר פקודי ה' ישרים משמחי לב: לא יאכל בשר ולא ישתה יין: תנא ⁰ דאבל אוכל הוא בשר מליח ושותה יין מגתו בשר מליח עד כמה אמר רב חיננא בר כהנא משמיה דשמואל הכל זמן די (שאינו) כשלמים ויין מגתו עד כמה כל זמן שהוא תוםם תנא 🕫 יין תוםם אין בו משום גילוי יוכמה תסיסתו ג' ימים אמר רב יהודה אמר רב - כך היה מנהגו של רבי יהודה ברבי אילעאי ערב תשעה באב מביאין לו פת חריבה במלח ויושב

משום תשעה באב אסור לאכול בשר ואסור לשתות יין ואסור לרחוץ כל שאינו משום מ"ב מותר לאכול בשר

אלעזר דאמר אסור לאדם שיושיט אצבעו במים בט' באב כדרך שאסור ביום הכיפורים. אע"ג דמותבינן כליה, הא משני רב פפא חמורי קתני. וגרסינן בפרק יום הכפורים מטפחת היה לו לר' יהושע בן לוי, ב[ערב] יום הכיפורים מקנח בו ידיו ורגליו, למחר מעבירה על גב עיניו ואינו חושש, ערב ט׳ באב שורה במים ועושה כמין כלים נגובין, למחר מעביר על גב עיניו

אילעאי שישב ואכל ערב מ״ב בין

תנור לכיריים מקום שהיה מנוול:

בתלמוד כו׳. 🗘 (ר׳ יהודה אומר) [ו]אינו קורא אלא במקום שאינו רגיל לקרות, מפני שצער הוא לו. וקורא באיוב ובקינות, פי׳ איכה, ובדברים הרעים שבירמיה, ותינוקות של בית רבן בטילים. משום שנאמר פקודי ה׳ ישרים משמחי לב. תניא יין הוסס

מאלי צ'יל כל שאר "מי השבוע מותר. ב) אולי צ'יל מחלוקת ר"מ והכמים פשוטות הן. ג) אולי צ'יל רי ישמעאל בריי א אמר משעה שמותר להסון. דו אולי צ'יל כל שאר "מי השבוע מותר. ב) אולי צ'יל מחלוקת ר"מ חכמים פשוטות הן. ג) אולי צ'יל רי ישמעאל בריי א אמר משעה שמותר להסון. דו אולי צ'יל לי שאר דימי אותר אף אינו קורא במקום שאינו רגיל וכרי.